HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

13 februarie 2014*

„Trimitere preliminară — Proprietate intelectuală — Desene sau modele industriale comunitare — Regulamentul (CE) nr. 6/2002 — Articolul 7 alineatul (1), articolul 11 alineatul (2), articolul 19 alineatul (2), articolul 88 și articolul 89 alineatul (1) literele (a) și (d) — Model industrial comunitar neînregistrat — Protecție — Divulgare către public — Noutate — Acțiune în contrafacere — Sarcina probei — Prescripție — Decădere — Drept aplicabil”

În cauza C-479/12,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Bundesgerichtshof (Germania), prin decizia din 16 august 2012, primită de Curte la 25 octombrie 2012, în procedura

**H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG**

împotriva

**Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH,**

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul M. Ilešič, președinte de cameră, domnii C. G. Fernlund și A. Ó Caoimh, doamna C. Toader și domnul E. Jarašiūnas (raportor), judecători,

avocat general: domnul M. Wathelet,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH, de A. Rinkler, Rechtsanwalt;

— pentru Comisia Europeană, de G. Braun și de F. Bulst, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 5 septembrie 2013,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: germana.

## Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 7 alineatul (1), a articolului 11 alineatul (2), a articolului 19 alineatul (2) și a articolului 89 alineatul (1) literele (a) și (d) din Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare (JO 2002, L 3, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 33, p. 70).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG (denumită în continuare „Gautzsch Großhandel”), pe de o parte, și Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH (denumită în continuare „MBM Joseph Duna”), pe de altă parte, cu privire la o acțiune în contrafacerea unui model industrial comunitar neînregistrat, inițiată de MBM Joseph Duna împotriva Gautzsch Großhandel.

### Cadrul juridic

3 Potrivit considerentului (1) al Regulamentului nr. 6/2002:

„Un sistem unificat de obținere a unui desen sau model industrial comunitar care să beneficieze de o protecție uniformă și care să producă efecte uniforme pe întreg teritoriul Comunității poate contribui la realizarea obiectivelor comunitare definite prin tratat.”

4 Considerentele (21) și (22) ale acestui regulament au următorul cuprins:

„(21) Natura exclusivă a dreptului conferit de desenul sau modelul industrial comunitar înregistrat reflectă dorința de a-i asocia cel mai înalt grad de certitudine juridică posibil. În schimb, desenul sau modelul comunitar industrial neînregistrat nu trebuie să confere decât dreptul de a împiedica copierea. Prin urmare, protecția nu se poate extinde asupra unor produse cărora li se aplică desene sau modele rezultate la rândul lor din desene sau modele industriale concepute independent de către un al doilea autor. Dreptul în cauză trebuie să se extindă, de asemenea, asupra comerțului cu produse cărora li se aplică desene sau modele industriale contrafăcute.

(22) Măsurile destinate să garanteze exercitarea acestor drepturi țin de competența legiuitorului național. În consecință, este necesar să se prevadă anumite sancțiuni de bază uniforme în toate statele membre. Sancțiunile în cauză ar trebui să permită stoparea actelor de contrafacere, indiferent de jurisdicția în cadrul căreia este invocată executarea.”

5 Considerentul (31) al regulamentului menționat precizează următoarele:

„Prezentul regulament nu exclude aplicarea, în cazul desenelor sau modelelor industriale protejate de un desen sau model industrial comunitar, a reglementărilor privind proprietatea industrială sau a altor reglementări relevante ale statelor membre, precum cele referitoare la protecția dobândită prin înregistrare sau cele referitoare la desenele sau modelele industriale neînregistrate, la mărci, la brevete și la alte modele de utilitate sau cele privind concurența neloială și răspunderea civilă.”

6 Conform articolului 1 alineatul (1) și alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002, un desen sau model industrial care îndeplinește condițiile enunțate în acest regulament este protejat drept „desen sau model industrial comunitar neînregistrat” dacă este făcut public conform procedurilor prevăzute de regulamentul menționat.

7 Articolul 4 din Regulamentul nr. 6/2002, intitulat „Condiții de protecție”, prevede la alineatul (1) că un desen sau model industrial este protejat printr-un desen sau model industrial comunitar numai dacă are caracter individual și de noutate.

8 Potrivit articolului 5 alineatul (1) din acest regulament, intitulat „Noutatea”:

„Se consideră că un desen sau model industrial reprezintă o noutate dacă niciun desen sau model identic nu a fost făcut public:

(a) în cazul unui desen sau model industrial comunitar neînregistrat, înainte de data la care desenul sau modelul pentru care se solicită protecție a fost făcut public pentru prima dată;

[...]”

9 Articolul 6 alineatul (1) din regulamentul menționat, intitulat „Caracterul individual”, prevede:

„Se consideră că un desen sau un model industrial are caracter individual dacă impresia globală pe care o produce asupra utilizatorului avizat diferă de impresia produsă asupra unui asemenea utilizator de orice alt desen sau model care a fost făcut public:

(a) în cazul unui desen sau model industrial comunitar neînregistrat, înainte de data la care desenul sau modelul pentru care se solicită protecție a fost făcut public pentru prima dată;

[...]”

10 Articolul 7 din același regulament, intitulat „Divulgare”, prevede la alineatul (1):

„În sensul aplicării dispozițiilor articolelor 5 și 6, se consideră că un desen sau un model industrial a fost divulgat publicului dacă a fost publicat ca urmare a înregistrării sau în alt mod sau a fost expus, utilizat în comerț sau făcut public în orice alt mod, înainte de data prevăzută la articolul 5 alineatul (1) litera (a) și la articolul 6 alineatul (1) litera (a) sau articolul 5 alineatul (1) litera (b) și la articolul 6 alineatul (1) litera (b), după caz, cu excepția situațiilor în care aceste acțiuni nu ar fi putut deveni [în mod rezonabil] cunoscute, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în Comunitate. Cu toate acestea, nu se consideră divulgat publicului un desen sau un model care a fost divulgat numai unui terț, în condiții de confidențialitate explicite sau implicite.”

11 Articolul 11 din Regulamentul nr. 6/2002, intitulat „Durata protecției pentru desenul sau modelul industrial comunitar neînregistrat”, prevede:

„(1) Un desen sau un model industrial care îndeplinește condițiile enumerate în secțiunea 1 este protejat în calitate de desen sau model industrial comunitar neînregistrat pe parcursul unei perioade de trei ani de la data la care desenul sau modelul a fost divulgat publicului pentru prima dată în cadrul Comunității.

(2) În sensul alineatului (1), se consideră că un desen sau un model industrial a fost divulgat publicului în cadrul Comunității dacă a fost publicat, expus, utilizat în comerț sau făcut public în orice alt mod, în așa fel încât, în cursul normal al afacerilor, se poate presupune că acțiunea respectivă ar fi devenit cunoscută grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în Comunitate. Cu toate acestea, nu se consideră divulgat publicului un desen sau un model care a fost divulgat numai unui terț, în condiții de confidențialitate explicite sau implicite.”

12 Articolul 19 alineatele (1) și (2) din acest regulament, intitulat „Drepturi conferite de desenul sau modelul industrial comunitar”, prevede:

„(1) Desenul sau modelul industrial comunitar înregistrat conferă titularului său dreptul exclusiv de a-l utiliza și interzice oricărui terț utilizarea acestuia fără consimțământul titularului. Prin utilizare, în înțelesul prezentei dispoziții, se înțelege, în special, fabricarea, ofertarea, introducerea pe piață,

importul, exportul sau utilizarea propriu-zisă a unui produs în care a fost încorporat sau căruia i s-a aplicat desenul sau modelul în cauză, precum și depozitarea produsului respectiv în scopurile menționate anterior.

(2) Cu toate acestea, desenul sau modelul industrial comunitar neînregistrat nu conferă titularului său dreptul de a interzice actele menționate la alineatul (1) decât dacă utilizarea contestată rezultă din copierea desenului sau a modelului protejat.

Utilizarea contestată nu este considerată ca provenind din copierea desenului sau a modelului protejat dacă rezultă dintr-o muncă de creație independentă realizată de un autor despre care se poate afirma în mod justificat că nu cunoștea desenul sau modelul divulgat de titular."

13 Potrivit articolului 88 din regulamentul menționat, intitulat „Legislație aplicabilă":

„(1) Instanțele competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare aplică dispozițiile prezentului regulament.

(2) Pentru toate aspectele care nu intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament, instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare aplică dreptul său intern, inclusiv dreptul internațional privat.

(3) Cu excepția cazurilor în care prezentul regulament prevede altfel, instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare aplică normele de procedură aplicabile aceluiași tip de proceduri referitoare la o înregistrare a unui desen sau model în statul membru pe teritoriul căruia este situată instanța respectivă."

14 Articolul 89 alineatul (1) din același regulament, intitulat „Sancțiuni în cadrul acțiunii în contrafacere", prevede:

„În cazul în care, într-o acțiune în contrafacere sau acțiune privind riscul de contrafacere, o instanță competentă în domeniul desenelor sau modelelor comunitare constată că pârâtul a contrafăcut sau există riscul să contrafacă un desen sau un model comunitar, aceasta dispune, cu excepția cazului în care există anumite motive speciale care o determină să nu acționeze astfel:

(a) printr-o ordonanță prin care i se interzice pârâtului să-și continue actele de contrafacere sau actele care prezintă riscul de contrafacere;

(b) printr-o ordonanță de sechestrare a produselor contrafacerii;

(c) printr-o ordonanță de sechestrare a materialelor și instrumentelor care au servit, în special, la crearea sau la producerea mărfurilor contrafăcute, dacă proprietarul acestora cunoștea scopul în care erau utilizate materialele sau instrumentele în cauză sau dacă scopul respectiv era flagrant în circumstanțele respective;

(d) prin orice ordonanță care impune alte sancțiuni recomandate în cazul în speță și prevăzute de legea – inclusiv de dreptul internațional privat – statului membru în care au fost săvârșite actele de contrafacere sau care prezintă riscul de contrafacere."

**Litigiul principal și întrebările preliminare**

15 Din decizia de trimitere reiese că părțile din litigiul principal comercializează mobilier de grădină. Printre produsele vândute de MBM Joseph Duna figurează un pavilion de grădină cu baldachin comercializat în Germania, al cărui model a fost creat de administratorul acesteia în toamna anului 2004. În cursul anului 2006, Gautzsch Großhandel a început să comercializeze, la rândul său, un pavilion de grădină numit „Athen”, produs de întreprinderea Zhengte, cu sediul în China.

16 Solicitând pentru modelul său industrial protecția acordată desenelor și modelelor industriale comunitare neînregistrate, MBM Joseph Duna a introdus împotriva Gautzsch Großhandel, la Landgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional din Düsseldorf) (Germania), o acțiune în contrafacere având ca obiect încetarea utilizării de către această societate a pavilionului menționat, predarea, în vederea distrugerii, a produselor contrafăcute aflate în posesia sau în proprietatea sa, furnizarea informațiilor privind activitățile sale și obligarea acesteia la repararea prejudiciului produs ca urmare a acestor activități.

17 În susținerea cererilor sale, MBM Joseph Duna a arătat, printre altele, că pavilionul „Athen” reprezenta o copie a modelului industrial a cărui titulară era, care a figurat în lunile aprilie și mai 2005 în „prospectele de noutăți – MBM” ale acesteia, distribuite comercianților principali din sectorul în cauză care vindeau mobilă și mobilier de grădină, precum și grupurilor germane de cumpărare de mobilă.

18 Gautzsch Großhandel s-a opus acestor cereri arătând că pavilionul „Athen” fusese conceput în mod independent de întreprinderea Zhengte la începutul anului 2005, fără a avea cunoștință de modelul industrial al MBM Joseph Duna. Gautzsch Großhandel a menționat că acest pavilion fusese prezentat clienților europeni în luna martie 2005 în sălile de expoziție ale întreprinderii respective din China și că un model al acestui pavilion fusese trimis în luna iunie a aceluiași an societății Kosmos, cu sediul în Belgia. Susținând că MBM Joseph Duna avea cunoștință despre existența acestui model industrial din luna septembrie 2005 și despre comercializarea acestuia din luna august 2006, aceasta a invocat în apărarea sa prescripția și decăderea.

19 Instanța de prim grad a constatat că, având în vedere expirarea perioadei de protecție de trei ani a desenelor sau modelelor industriale comunitare neînregistrate, nu mai era necesar să se pronunțe cu privire la primele două capete de cerere având ca obiect încetarea utilizării pavilionului „Athen” și predarea produselor contrafăcute. Statuând asupra celorlalte capete de cerere, instanța menționată a obligat Gautzsch Großhandel să furnizeze informații cu privire la activitățile sale și a constatat obligația sa de a plăti despăgubiri pentru repararea prejudiciului produs ca urmare a acestor activități.

20 Apelul declarat de Gautzsch Großhandel împotriva acestei hotărâri a fost respins de instanța de apel, care a considerat că, având în vedere articolul 19 alineatul (2) și articolul 89 alineatul (1) literele (a) și (d) din Regulamentul nr. 6/2002, precum și Legea germană privind desenele și modelele industriale, primele două capete de cerere erau inițial întemeiate, iar MBM Joseph Duna avea efectiv dreptul la furnizarea informațiilor solicitate, precum și la repararea prejudiciului suferit.

21 În cadrul recursului introdus de Gautzsch Großhandel la instanța de trimitere, aceasta din urmă, având în vedere situația de fapt din litigiul principal, ridică problema conținutului noțiunii „divulgare” care figurează, printre altele, la articolul 7 alineatul (1) și la articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002 pentru a stabili dacă modelul industrial neînregistrat a cărui protecție se solicită a fost divulgat publicului în sensul acestui regulament și dacă modelul industrial invocat în opoziție a fost divulgat anterior.

22 Pe de altă parte, instanța de trimitere ridică problema dacă dovada contrafacerii modelului industrial neînregistrat, precum și prescripția și decăderea care pot fi invocate în apărare în cadrul acțiunii în contrafacere sunt reglementate de dreptul Uniunii sau dacă se circumscriu dreptului național. În plus,

aceasta ridică problema dacă dreptul aplicabil cererilor care au ca obiect, în toată Uniunea Europeană, distrugerea produselor contrafăcute, precum și obținerea de informații cu privire la activitățile autorului contrafacerii și repararea prejudiciului produs ca urmare a activităților respective este dreptul său național sau dreptul statului membru în care au fost săvârșite actele de contrafacere.

23 În aceste condiții, Bundesgerichtshof a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul [nr. 6/2002] trebuie interpretat în sensul că un desen sau model industrial ar fi putut deveni în mod rezonabil cunoscut, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în Uniune în cazul în care comercianților le-au fost distribuite imagini ale desenului sau modelului industrial respectiv?

2) Articolul 7 alineatul (1) prima teză din Regulamentul [nr. 6/2002] trebuie interpretat în sensul că un desen sau model industrial, deși a fost divulgat terților fără condiții de confidențialitate explicite sau implicite, nu ar fi putut deveni în mod rezonabil cunoscut, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în Uniune în cazul în care:

a) nu a fost făcut cunoscut decât unei singure întreprinderi din grupul specializat sau

b) a fost expus în spațiul expozițional al unei întreprinderi din China situat în afara ariei de observare obișnuită a piețelor?

3) a) Articolul 19 alineatul (2) din Regulamentul [nr. 6/2002] trebuie interpretat în sensul că titularului unui desen sau model industrial comunitar neînregistrat îi revine sarcina de a proba că utilizarea contestată rezultă din copierea desenului sau modelului industrial protejat?

b) În cazul în care răspunsul la a treia întrebare litera a) este afirmativ:

Sarcina probei este răsturnată sau titularul desenului sau modelului industrial neînregistrat beneficiază de o facilitare a sarcinii probei în cazul în care desenul sau modelul industrial și utilizarea contestată prezintă asemănări esențiale?

4) a) Dreptul de a formula o acțiune în încetarea contrafacerii unui desen sau model industrial comunitar neînregistrat, conform articolului 19 alineatul (2) și articolului 89 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul [nr. 6/2002], este supus prescripției?

b) În cazul în care răspunsul la a patra întrebare litera a) este afirmativ:

Prescripția operează în temeiul dreptului Uniunii? În caz afirmativ, în temeiul cărei dispoziții?

5) a) Dreptul de a formula o acțiune în încetarea contrafacerii unui desen sau model industrial comunitar neînregistrat, conform articolului 19 alineatul (2) și articolului 89 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul [nr. 6/2002], este supus decăderii?

b) În cazul în care răspunsul la a cincea întrebare litera a) este afirmativ:

Decăderea operează în temeiul dreptului Uniunii? În caz afirmativ, în temeiul cărei dispoziții?

6) Articolul 89 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul [nr. 6/2002] trebuie interpretat în sensul că cererile de distrugere, de divulgare de informații, precum și de despăgubiri formulate la nivelul întregii Uniuni în temeiul contrafacerii unui desen sau model industrial comunitar neînregistrat intră sub incidența legislației statelor membre în care au fost săvârșite faptele de contrafacere?"

**Cu privire la întrebările preliminare**

*Cu privire la prima întrebare*

24 Instanța de trimitere observă că instanța de apel a considerat că modelul de pavilion de grădină al MBM Joseph Duna în discuție în litigiul principal fusese divulgat publicului pentru prima dată cu ocazia distribuirii „prospectelor de noutăți – MBM" care cuprindeau imagini ale acestui model, în lunile aprilie și mai ale anului 2005, în număr de 300-500 de exemplare, vânzătorilor și comercianților intermediari, precum și grupurilor germane de cumpărare de mobilă.

25 Având în vedere această situație de fapt, instanța de trimitere ridică problema dacă transmiterea către comercianți a imaginilor acestui model industrial este suficientă pentru a se considera că acesta ar fi putut deveni cunoscut, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în Uniune, în sensul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002. Instanța de trimitere arată, în această privință, că există opinenți care consideră că grupurile specializate includ numai persoanele care se ocupă, în cadrul sectorului în cauză, de crearea modelelor industriale, precum și de dezvoltarea sau de fabricarea de produse conforme modelelor industriale respective. Astfel, potrivit acestui punct de vedere, nu ar face parte din aceste grupuri specializate comercianții în general, ci doar cei care au o influență conceptuală asupra designului produsului pe care îl comercializează.

26 Trebuie însă să se constate că o astfel de interpretare a noțiunii „grupuri specializate" nu reiese din textul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002.

27 Astfel, după cum subliniază Comisia în observațiile prezentate Curții, precum și avocatul general la punctul 34 și următoarele din concluzii, articolul 11 alineatul (2) din acest regulament nu prevede restricții în ceea ce privește natura activității persoanelor fizice sau juridice care pot fi considerate ca făcând parte din grupurile specializate din sectorul în cauză. În plus, se deduce din formularea dispoziției respective și în special din faptul că aceasta consideră utilizarea în comerț drept un mod, printre altele, de divulgare către public a desenelor și modelelor industriale neînregistrate și că impune să se țină seama de „cursul normal al afacerilor" pentru a aprecia dacă se putea presupune că faptele constitutive ale divulgării ar fi devenit cunoscute de grupurile specializate, că nu este posibil în principiu ca comercianții care nu au participat la conceperea produsului în cauză să fie excluși din cercul persoanelor care pot fi considerate ca făcând parte din grupurile specializate menționate.

28 O astfel de excludere ar implica în fond o restricție privind protecția desenelor și modelelor industriale comunitare neînregistrate care nu este susținută în niciun mod, de altfel, de celelalte dispoziții din Regulamentul nr. 6/2002 și de considerentele acestuia.

29 Problema dacă distribuirea desenului sau modelului industrial neînregistrat comercianților din sectorul în cauză care funcționează în Uniune este suficientă pentru a se considera că acest desen sau model industrial ar fi putut deveni în mod rezonabil cunoscut, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul menționat este însă o chestiune de fapt a cărei soluționare depinde de aprecierea, de către instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare, a circumstanțelor proprii fiecărei cauze.

30 În consecință, trebuie să se răspundă la prima întrebare adresată că articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că se poate considera că un desen sau model industrial neînregistrat ar fi putut deveni în mod rezonabil cunoscut, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în Uniune în cazul în care comercianților care își desfășoară activitatea în acest sector le-au fost distribuite imagini ale desenului sau modelului industrial respectiv, aspect care trebuie apreciat de instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare în raport cu circumstanțele cauzei cu care este sesizată.

*Cu privire la a doua întrebare*

31 Instanța de trimitere arată că instanța de apel a admis că modelul MBM Joseph Duna, în discuție în litigiul principal, era nou, în sensul articolului 5 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002, considerând că grupurile specializate din sectorul în cauză nu au putut avea cunoștință, în cursul normal al afacerilor, de modelul industrial „Athen” prezentat în cursul anului 2005 în sălile de expoziție ale întreprinderii Zhengte în China și ale societății Kosmos în Belgia.

32 Având în vedere aceste considerații, instanța de trimitere ridică problema dacă articolul 7 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că un desen sau model industrial, deși a fost divulgat terților fără condiții de confidențialitate explicite sau implicite, poate, în cursul normal al afacerilor, să nu fi devenit în mod rezonabil cunoscut grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în cadrul Uniunii în cazul în care nu a fost făcut cunoscut decât unei singure întreprinderi din sectorul menționat sau nu a fost prezentat decât în sălile de expoziție ale unei întreprinderi situate în afara „ariei de observare obișnuite a piețelor”.

33 În această privință, trebuie observat că reiese din formularea articolului 7 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 6/2002 că nu este necesar, pentru a se considera că un desen sau model industrial a fost divulgat publicului, în vederea aplicării articolelor 5 și 6 din acest regulament, ca faptele constitutive ale divulgării să aibă loc pe teritoriul Uniunii.

34 Cu toate acestea, potrivit aceluiași articol, nu se poate considera că un desen sau model industrial a fost divulgat publicului în cazul în care se putea presupune că faptele constitutive ale divulgării, în cursul normal al afacerilor, nu ar fi putut deveni în mod rezonabil cunoscute de grupurile specializate din sectorul în cauză care funcționează în Uniune. Problema dacă persoanele care fac parte din aceste grupuri ar fi putut în mod rezonabil să cunoască evenimente care s-au produs în afara teritoriului Uniunii este o chestiune de fapt a cărei soluționare depinde de aprecierea, de către instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare, a circumstanțelor proprii fiecărei cauze.

35 Situația este aceeași în ceea ce privește problema dacă divulgarea unui desen sau model industrial unei singure întreprinderi din sectorul în cauză, pe teritoriul Uniunii, este suficientă pentru a se considera că aceasta ar fi putut deveni în mod rezonabil cunoscută, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză. Astfel, nu se poate exclude ca, în anumite împrejurări, o asemenea divulgare să fie suficientă.

36 Având în vedere aceste considerații, trebuie să se răspundă la cea de a doua întrebare adresată că articolul 7 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că se poate considera că un desen sau model industrial neînregistrat, deși a fost divulgat terților fără condiții de confidențialitate explicite sau implicite, nu ar fi putut deveni în mod rezonabil cunoscut, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în cadrul Uniunii în cazul în care nu a fost făcut cunoscut decât unei singure întreprinderi din sectorul

menționat sau nu a fost prezentat decât în sălile de expoziție ale unei întreprinderi situate în afara teritoriului Uniunii, aspect care trebuie apreciat de instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare în raport cu circumstanțele cauzei cu care este sesizată.

*Cu privire la a treia întrebare*

37 Instanța de trimitere arată că instanța de apel a statuat că modelul industrial al Gautzsch Großhandel nu constituia un act de creație autonomă, ci o copie a modelului industrial al MBM Joseph Duna, considerând că aceasta din urmă beneficia de o facilitare a sarcinii probei în această privință ținând seama de „asemănarea esențială constatată obiectiv" între aceste două modele.

38 Având în vedere aceste elemente, instanța de trimitere dorește să afle dacă articolul 19 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că revine titularului desenului sau modelului industrial comunitar neînregistrat sarcina de a dovedi că utilizarea contestată rezultă din copierea acestui desen sau model industrial și, în cazul în care răspunsul la întrebarea respectivă este afirmativ, dacă sarcina probei este răsturnată sau facilitată în cazul în care există „asemănări esențiale" între acest desen sau model industrial și cel a cărui utilizare este contestată.

39 În această privință, trebuie să se constate că articolul 19 din Regulamentul nr. 6/2002, care se referă, astfel cum indică titlul său, la drepturi conferite de desenul sau modelul industrial comunitar, nu prevede expres reguli privind administrarea probelor.

40 Cu toate acestea, astfel cum arată avocatul general la punctele 67-74 din concluzii cu referire la dreptul mărcilor, deși chestiunea privind sarcina de a dovedi că utilizarea contestată rezultă din copierea desenului sau modelului industrial protejat se circumscrie dreptului național al statelor membre, ar putea rezulta de aici, pentru titularii de desene sau modele industriale comunitare, o protecție variabilă în funcție de legea în cauză, astfel încât obiectivul unei protecții uniforme și care să producă aceleași efecte pe întreg teritoriul Uniunii, care reiese, printre altele, din considerentul (1) al Regulamentului nr. 6/2002, nu ar putea fi atins (a se vedea prin analogie Hotărârea din 18 octombrie 2005, Class International, C-405/03, Rec., p. I-8735, punctul 73).

41 Având în vedere acest obiectiv, precum și structura și economia articolului 19 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002, este necesar să se considere că, în cazul în care titularul desenului sau modelului industrial protejat se prevalează de dreptul menționat la primul paragraf al acestei dispoziții, revine acestui titular sarcina de a dovedi că utilizarea contestată rezultă din copierea desenului sau modelului industrial respectiv, în timp ce, în cadrul celui de al doilea paragraf al aceleiași dispoziții, îi revine părții adverse să dovedească faptul că utilizarea contestată rezultă dintr-o muncă de creație independentă.

42 În rest, întrucât Regulamentul nr. 6/2002 nu stabilește modalitățile de administrare a probelor, reiese din articolul 88 din acesta că modalitățile respective sunt stabilite de dreptul statelor membre. Acestea trebuie însă, potrivit jurisprudenței, în temeiul principiilor echivalenței și efectivității, să se asigure că modalitățile respective nu sunt mai puțin favorabile decât cele aplicabile litigiilor similare din dreptul intern și nu fac practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea de către justițiabil a drepturilor conferite de dreptul Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 aprilie 2008, Arcor, C-55/06, Rep., p. I-2931, punctul 191).

43 În consecință, astfel cum arată Comisia, în cazul în care instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare constată că faptul de a face ca sarcina probei impuse să revină titularului desenului sau modelului protejat poate să facă imposibilă sau excesiv de dificilă administrarea acesteia, este obligată, pentru a asigura respectarea principiului efectivității, să recurgă la toate mijloacele procedurale puse la dispoziția sa de dreptul național pentru a remedia această dificultate (a se vedea prin analogie Hotărârea din 7 septembrie 2006, Laboratoires Boiron, C-526/04,

Rec., p. I-7529, punctul 55, și Hotărârea din 28 ianuarie 2010, Direct Parcel Distribution Belgium, C-264/08, Rep., p. I-731, punctul 35). Aceasta poate astfel, dacă este cazul, să aplice normele dreptului intern care prevăd modificări sau facilitări privind sarcina probei.

44 În consecință, trebuie să se răspundă la a treia întrebare că articolul 19 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că revine titularului desenului sau modelului industrial protejat sarcina de a dovedi că utilizarea contestată rezultă din copierea acestui desen sau model industrial. Cu toate acestea, în cazul în care instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare constată că faptul de a face ca această sarcină să revină titularului menționat poate să facă imposibilă sau excesiv de dificilă administrarea probelor, aceasta este obligată, pentru a asigura respectarea principiului efectivității, să recurgă la toate mijloacele procedurale puse la dispoziția sa de dreptul național pentru a remedia această dificultate, inclusiv, dacă este cazul, la normele dreptului intern care prevăd modificări sau facilitări privind sarcina probei.

*Cu privire la a patra și la a cincea întrebare*

45 Instanța de trimitere arată, în primul rând, că instanța de apel a constatat că dreptul de a interzice actele de contrafacere, în temeiul articolului 19 alineatul (2) și al articolului 89 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002, nu era prescris la data introducerii acțiunii. Având în vedere constatarea menționată, aceasta solicită să se stabilească dacă dreptul respectiv este supus prescripției și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă aceasta este reglementată de dreptul Uniunii. Instanța de trimitere observă, în această privință, că Regulamentul nr. 6/2002 nu cuprinde dispoziții speciale referitoare la acest aspect, dar că articolul 89 alineatul (1) din acesta prevede că instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare dispune o sancțiune în caz de contrafacere, „cu excepția cazului în care există anumite motive speciale care o determină să nu acționeze astfel”.

46 Arătând, în al doilea rând, că instanța de apel a respins excepția decăderii invocată de Gautzsch Großhandel, instanța de trimitere solicită de asemenea să se stabilească dacă și, după caz, în ce condiții intervine decăderea din dreptul de a formula acțiunea în contrafacere întemeiată pe articolul 19 alineatul (2) și pe articolul 89 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002. În opinia acesteia, trebuie să se stabilească dacă împrejurările care determină Gautzsch Großhandel să invoce decăderea intră în categoria „motivelor speciale”, vizată de această din urmă dispoziție.

47 În această privință, trebuie să se constate că Regulamentul nr. 6/2002 nu conține nicio dispoziție cu privire la prescripția și la decăderea care pot fi invocate în apărare în cadrul acțiunii exercitate în temeiul articolului 19 alineatul (2) și al articolului 89 alineatul (1) litera (a) din acesta.

48 Noțiunea „motive speciale”, în sensul articolului 89 alineatul (1) din acest regulament, se raportează la împrejurări de fapt proprii unei anumite spețe (a se vedea prin analogie Hotărârea din 14 decembrie 2006, Nokia, C-316/05, Rec., p. I-12083, punctul 38). Aceasta nu include, în consecință, prescripția și decăderea, care constituie elemente de drept.

49 Prin urmare, conform articolului 88 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002, prescripția și decăderea care pot fi invocate în apărare în cadrul acțiunii exercitate în temeiul articolului 19 alineatul (2) și al articolului 89 alineatul (1) litera (a) din acesta sunt reglementate de dreptul național, care trebuie aplicat cu respectarea principiilor echivalenței și efectivității, al căror conținut este amintit la punctul 42 din prezenta hotărâre [a se vedea de asemenea prin analogie Hotărârea din 13 iulie 2006, Manfredi și alții, C-295/04-C-298/04, Rec., p. I-6619, punctele 77-80, Hotărârea din 28 ianuarie 2010, Uniplex (UK), C-406/08, Rep., p. I-817, punctele 32 și 40, Hotărârea din 8 iulie 2010, Bulicke, C-246/09, Rep., p. I-7003, punctul 25, Hotărârea din 8 septembrie 2011, Rosado Santana, C-177/10, Rep., p. I-7907, punctele 89, 90, 92 și 93, precum și Hotărârea din 19 iulie 2012, Littlewoods Retail și alții, C-591/10, punctul 27].

50 În consecință, trebuie să se răspundă la cea de a patra și la cea de a cincea dintre întrebările adresate că prescripția și decăderea care pot fi invocate în apărare în cadrul acțiunii exercitate în temeiul articolului 19 alineatul (2) și al articolului 89 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002 sunt reglementate de dreptul național, care trebuie aplicat cu respectarea principiilor echivalenței și efectivității.

*Cu privire la a șasea întrebare*

51 Constatând că instanța de apel nu a indicat care era dreptul aplicabil cererilor care au ca obiect distrugerea produselor contrafăcute, obținerea de informații cu privire la activitățile Gautzsch Großhandel și repararea prejudiciului produs ca urmare a activităților respective, instanța de trimitere ridică problema dacă aceste cereri se circumscriu dreptului național al statului membru pe teritoriul căruia aceste drepturi sunt invocate sau dacă articolul 89 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că cererile menționate sunt reglementate de dreptul statelor membre în care au fost săvârșite faptele de contrafacere. Instanța de trimitere arată, în această privință, că o legătură unică cu dreptul unui stat membru s-ar putea justifica din punctul de vedere, printre altele, al aplicării efective a dreptului, dar că articolul 89 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul nr. 6/2002 s-ar putea opune acestei soluții.

52 În ceea ce privește, în primul rând, cererea de distrugere a produselor contrafăcute, reiese din articolul 89 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, care vizează, la litera (a), interzicerea continuării actelor de contrafacere sau a actelor care prezintă riscul de contrafacere și, la literele (b) și (c), sechestrarea produselor contrafăcute și a materialelor și a instrumentelor care au servit la contrafacere, că distrugerea produselor respective face parte din „alte sancțiuni recomandate în cazul în speță” menționate la litera (d). În consecință, în temeiul articolului 89 alineatul (1) litera (d) din acest regulament, dreptul aplicabil acestei cereri este legea, inclusiv dreptul internațional privat, a statului membru în care au fost săvârșite actele de contrafacere sau care prezintă riscul de contrafacere.

53 În ceea ce privește, în al doilea rând, cererile care au ca obiect repararea prejudiciului produs ca urmare a activităților autorului actelor de contrafacere sau care prezintă riscul de contrafacere și obținerea, în scopul stabilirii prejudiciului, de informații cu privire la aceste activități, trebuie să se constate că obligația de a furniza astfel de informații și de a repara prejudiciul suferit nu constituie, în schimb, o sancțiune în sensul articolului 89 din Regulamentul nr. 6/2002.

54 În consecință, conform articolului 88 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002, dreptul aplicabil cererilor vizate la punctul anterior din prezenta hotărâre este dreptul național al instanței competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare sesizate, inclusiv dreptul internațional privat al acesteia. De altfel, această concluzie este susținută de considerentul (31) al regulamentului respectiv, potrivit căruia acesta din urmă nu exclude aplicarea în cazul desenelor sau modelelor industriale protejate de un desen sau model industrial comunitar, a reglementărilor statelor membre referitoare la răspunderea civilă.

55 Având în vedere aceste considerații, trebuie să se răspundă la cea de a șasea întrebare adresată că articolul 89 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că cererile de distrugere a produselor contrafăcute sunt reglementate de legea, inclusiv de dreptul internațional privat, a statului membru în care au fost săvârșite actele de contrafacere sau care prezintă riscul de contrafacere. Cererile care au ca obiect repararea prejudiciului produs ca urmare a activităților autorului acestor acte și obținerea, în scopul stabilirii prejudiciului, de informații cu privire la aceste activități sunt reglementate, conform articolului 88 alineatul (2) din regulamentul menționat, de dreptul național, inclusiv de dreptul internațional privat, al instanței competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare sesizate.

**Cu privire la cheltuielile de judecată**

56 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

**1) Articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare trebuie interpretat în sensul că se poate considera că un desen sau model industrial neînregistrat ar fi putut deveni în mod rezonabil cunoscut, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în Uniunea Europeană în cazul în care comercianților care își desfășoară activitatea în acest sector le-au fost distribuite imagini ale desenului sau modelului industrial respectiv, aspect care trebuie apreciat de instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare în raport cu circumstanțele cauzei cu care este sesizată.**

**2) Articolul 7 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că se poate considera că un desen sau model industrial neînregistrat, deși a fost divulgat terților fără condiții de confidențialitate explicite sau implicite, nu ar fi putut deveni cunoscut, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în cadrul Uniunii Europene în cazul în care nu a fost făcut cunoscut decât unei singure întreprinderi din sectorul menționat sau nu a fost prezentat decât în sălile de expoziție ale unei întreprinderi situate în afara teritoriului Uniunii, aspect care trebuie apreciat de instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare în raport cu circumstanțele cauzei cu care este sesizată.**

**3) Articolul 19 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că revine titularului desenului sau modelului industrial protejat sarcina de a dovedi că utilizarea contestată rezultă din copierea acestui desen sau model industrial. Cu toate acestea, în cazul în care instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare constată că faptul de a face ca această sarcină să revină titularului menționat poate să facă imposibilă sau excesiv de dificilă administrarea probelor, aceasta este obligată, pentru a asigura respectarea principiului efectivității, să recurgă la toate mijloacele procedurale puse la dispoziția sa de dreptul național pentru a remedia această dificultate, inclusiv, dacă este cazul, la normele dreptului intern care prevăd modificări sau facilitări privind sarcina probei.**

**4) Prescripția și decăderea care pot fi invocate în apărare în cadrul acțiunii exercitate în temeiul articolului 19 alineatul (2) și al articolului 89 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002 sunt reglementate de dreptul național, care trebuie aplicat cu respectarea principiilor echivalenței și efectivității.**

**5) Articolul 89 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că cererile de distrugere a produselor contrafăcute sunt reglementate de legea, inclusiv de dreptul internațional privat, a statului membru în care au fost săvârșite actele de contrafacere sau care prezintă riscul de contrafacere. Cererile care au ca obiect repararea prejudiciului produs ca urmare a activităților autorului acestor acte și obținerea, în scopul stabilirii prejudiciului, de informații cu privire la aceste activități sunt reglementate, conform articolului 88 alineatul (2) din regulamentul menționat, de dreptul național, inclusiv de dreptul internațional privat, al instanței competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare sesizate.**

Semnături